

ESCAPE

PROGRAM: AVREISE 11. AUGUST 2022

PASJONSSPILLET I OBERAMMERGAU MED ELVECRUISE PÅ MAJESTETISKE RHINEN

☞ 10 frokoster, 8 lunsjer og 9 middager inkludert

Dag 1

Fra Norge til München og videre til Rohrdorf

☞ Middag

Avreise fra Oslo Lufthavn med Lufthansa og ankomst München tidlig ettermiddag. På flyplassen venter bussen som tar oss sørover til landsbyen **Rohrdorf**. Byen ligger i den naturskjønne regionen Chiemgau-Alpene, nordøst for Oberammergau, en kjøretur på vel halvannen time. Vi er nå i hjertet av Bayern, som er den sørøstligste av de tyske delstatene med München som hovedstad.

Bayern var i flere hundre år eget kongerike, men inngikk som en forbundsstat i Tyskland i 1871. Ikke langt fra Rohrdorf ligger Ruhpolding, kjent som skiskytingens mekka. I januar hvert år treffes opp mot 30 000 skiskytter-interesserte tilskuere og har det «midt i blinken»!

Vi bor en natt på **Hotel zur Post**, et familiedrevet hotell i tradisjonell bayersk stil. Hotellet er kjent for sitt kjøkken og har fått flere priser for sine kjøtt- og pølseprodukter, så gled deg til kveldens middag. Kanskje har du også lyst å smake på noen av familiens egne schnaps-varianter?

Dag 2

Pasjonsspillet i Oberammergau

☞ Frokost, middag

I dag er dagen for pasjonsspillet og vi skal til idylliske **Oberammergau** ved foten av Alpene. Oberammergau er en by og kommune med cirka 5500 innbyggere, som ligger i Ammertal ved floden Ammer (Amper). Derav navnet Oberammergau – det finnes også et Unterammergau!

Pasjonsspillet begynner klokken 14:30. Du kan glede deg til en stor opplevelse. **Ord kan vanskelig beskrive hvordan det oppleves å overvære det gedigne pasjonsspillet i Oberammergau.** Det er en tre timers pause midt i spillet. Denne benytter vi til å spise middag og slappe litt av. Så er vi tilbake i amfiet, som har plass til 4500 mennesker, for å se siste delen av pasjonsspillet. Det forventes å slutte klokken 22:30, og vi reiser til hotellet.

Vi har i utgangspunktet bedt om hotell i selve Oberammergau by, men kan bli plassert i nærområdet rundt Oberammergau. Nærmere informasjon sendes våre deltagere når hotellene er endelig bekreftet.

Dag 3

Fra Oberammergau til Stuttgart via Bodensee

☞ Frokost, lunsj

Etter frokost setter vi kursen i retning **Bodensjøen** som danner grensen mellom Tyskland, Østerrike og Sveits. Bodensjøen er kjent for sine vakre landskaper og er et yndet turistmål. Her ligger byen Lindau. Hit kommer folk på grunn av den spektakulære beliggenheten mellom fjellene og innsjøen, mens det er den herlige og avslappede atmosfæren i gamlebyen, som ligger på en øy, som gjør at de blir værende. Med frodig vegetasjon, klart vann og høyreiste fjell i bakgrunnen, mangler det ikke på fotomotiver. Her skal vi innta dagens lunsj på en lokal restaurant før vi reiser videre mot Stuttgart hvor vi skal overnatte.

Spennende historie, samtidsarkitektur og futuristiske nye bygninger. Det er **Stuttgart** i et nøtteskall - byen som er så rik på kontraster. På en guidet bytur vil du få høre om de viktigste tingene rundt denne skatten av en by. Bussen tar oss langs den kulturelle delen av byen og inn i den historiske delen av sentrum med sine storslagne slott. Den historiske delen skal vi utforske til fots. Stuttgart er hovedstad i den tyske delstaten Baden-Württemberg. Byen ble opprinnelig grunnlagt i det tysk-romerske riket rundt år 950 for avl av stridshester til kavaleriet. Under 2. verdenskrig ble den så godt som ødelagt av alliert bombing, men er siden gjenoppbygd.

I kveld blir det middag på egen hånd. I Stuttgart bor vi på **Hotel Holiday Inn Stuttgart**. Om du ønsker å spise på hotellet har det to spisesteder du kan velge blant.

Dag 4

Fra Stuttgart til Mainz via Worms

Vi seiler fra Mainz

☞ Frokost, lunsj, middag

Etter en god frokost på hotellet, setter vi kurs mot **Worms** som ligger ved Rhinen i den tyske delstaten Rheinland-Pfalz, ikke langt fra grensen til Frankrike. Worms hadde i århundrer en stor jødisk befolkning. Byen har en synagoge som går tilbake til år 1034, og Europas eldste bevarte jødiske gravplass. Den kjente jødiske tenkeren rabbi Meir av Rothenburg er en av byens sønner. Det var i Worms den tyske riksdagen møttes i 1521, som endte med at keiser Karl V utstedte det berømte ediktet fra Worms, som erklærte **Martin Luther** som fredløs og kjetter. Bispegården der Riksdagen fant sted, finnes ikke

lenger. Der finner man i stedet verdens største minnesmerke over Luther. I tillegg er Luther-biblioteket med over 600 lutherske verker og Lutherkirken fra 1912 tydelige vitnesbyrd om reformasjonen i Worms. Etter lunsj blir vi med på en liten guidet tur til fots som tar oss via Katedralen til Platz der Partnerschaft, til Haus sur Münse, Siegfried fontenen og Nibelungen Museum - og vi ser alt fra utsiden.

Nå er vi klare for elvecruise og vi kjører til **Mainz**, hovedstaden i delstaten Rheinland-Pfalz. Byen ble grunnlagt for over to tusen år siden av romerne, men er i dag mer kjent for sine mange vakre palasser og kirker. Dette er også hjembyen til Johann Gutenberg – mannen som er kjent for å ha oppfunnet boktrykkerkunsten.

I Mainz ligger vårt hyggelige skip **MS River Diamond** til kai, skipet som skal være vårt hjem den neste uken. Vi sjekker inn på skipet og finner oss til rette på lugaren. Før vi nyter vårt første måltid om bord, inviteres vi på en velkomstdrink. Skipet kaster loss rundt midnatt – og vårt eventyr på Rhinen er i gang!

Dag 5

Mannheim

Vakre universitetsbyer

☪ Frokost, lunsj, middag

I morgentimene ankommer vi Mannheim som ligger helt nord i den tyske delstaten Baden-Württemberg, der elven Neckar renner ut i Rhinen. **Mannheim er først og fremst kjent som universitetsby**, men har også vært en av transporthistoriens viktigste episentre. Både sykkelen og bilen har hatt viktige fremskritt i sin utvikling nettopp her.

Etter frokost kan du bli med på en halvdagsutflukt (se utflukter) til **Heidelberg, Tysklands eldste universitetsby**. Utflukten inkluderer besøk i Heidelberg slott, regnet for å være den viktigste renessansebygningen nord for alpen. Videre til fots gjennom **den gamle bydelen med sine mange vakre bygninger i barokkstil**. Retur til skipet før lunsj.

Bruk gjerne ettermiddagen til å bli litt kjent med Mannheim på egenhånd. **La deg imponere av byens flotte barokkpalass**, som i dag er en del av universitetet. Sett deg på en benk, spis en is og kjenn på atmosfæren i den vakre hagen som omgir det gamle vanntårnet Wasserturm. Eller ta en tur på «Planken», den lange gågaten som er full av butikker og restauranter.

Vi nyter middag og en hyggelig kveld om bord, mens skipet om kvelden seiler mot Frankrike.

Dag 6

Strasbourg (Kehl)

Sjarmerende Petite France på UNESCOs liste

☪ Frokost, lunsj, middag

I dag står Frankrike og sjarmerende Strasbourg for tur! På formiddagen legger skipet til kai i Kehl, like utenfor Strasbourg – hovedstaden i den franske regionen Alsace. **Strasbourg er best kjent for den gamle bydelen fra middelalderen**. Her ligger flere vakre plasser og bygninger, blant annet den storslåtte gotiske katedralen, Place Gutenberg og Rohanpalasset som huser tre av byens viktigste museer. Slapp av på soldekk frem til lunsj, eller utforsk Strasbourg på egenhånd.

Etter lunsj kan du bli med på en byrundtur (se utflukter) i Strasbourg. Se byens største severdigheter, både de historiske og moderne, blant annet Europaparlamentet, menneskerettighetsdomstolen og katedralen. Vi spaserer gjennom **den sjarmerende bydelen Petite France, med bindingsverkshus og smale kanaler**. Vi blir med på kanalbåttur og får litt tid på egenhånd, før retur til skipet.

Skipet forlater Kehl rundt middagstider, og seiler tilbake mot Tyskland.

Dag 7

Rüdesheim / Koblenz

Romantiske vinbyer og vakker natur

☞ Frokost, lunsj, middag

Dagens første stopp er **Rüdesheim – en romantisk, liten vinby som vet å sjarmere sine besøkende**. Utforsk den hyggelige byen med de velkjente bindingsverkshusene på egenhånd. Eller bli med på en tur med det lille turisttoget (se utflukter). Toget kjører fra skipet, gjennom idylliske vinmarker, før det tar en tur gjennom byen. Togturen avsluttes med vinsmaking ved et lokalt vinhus. Retur til skipet for lunsj.

Blir du ikke med på togtur, anbefaler vi at du spaserer opp til byens smale og kjente hovedgate Drosselgasse. Gaten ligger i hjertet av gamlebyen, med vinhus og tavernaer liggende som perler på en snor. Her er det **lett å la seg friste til å smake på områdets utsøkte viner**.

Denne ettermiddagen **seiler skipet gjennom den vakreste delen av Rhindalen**. Kløften vi seiler gjennom er ganske dyp, og området er kjent for de mange slottene og vingårdene som ligger her. Vi passerer ikke mindre enn 40 eventyrslott og festninger fra middelalderen, dalsider med bratte vinmarker og mange vakre vinlandsbyer. Det er ikke uten grunn at denne strekningen kalles «den romantiske Rhinen» og at **området står oppført på UNESCOs verdensarvliste**. Len deg tilbake og nyt utsikten til det vakre landskapet fra soldekk!

Underveis passerer vi **den legendariske Loreleiklippen**, som er 120 meter høy og markerer den smaleste strekningen langs Rhinen. Lorelei ble personifisert tilbake i middelalderen som en fortryllende og forførende kvinne. Romantiske eventyr og sagn har bygd myten om hvordan hun ledet sjøfolk i ulykke, fordi hun bedåret dem med vakker sang og avledet deres oppmerksomhet fra de farlige klippene.

Etter en fin seilas ankommer vi dagens andre stopp om ettermiddagen; **historiske Koblenz**, som ligger der elven Mosel renner ut i Rhinen. Byen er mer enn **2000 år gammel og en av Tysklands aller vakreste**. Ta en spasertur på egenhånd, eller bli med på en byvandring (se utflukter) som tar deg gjennom byens rike historie. En av byens severdigheter er Deutsches Eck (Det tyske hjørnet), en vakker landtunge der elvene Mosel og Rhinen møtes. Her står en monumental 37 meter høy rytterstatue av keiser Wilhelm I, oppført i 1897.

Skipet ligger til kai i Koblenz til over midnatt, så hvorfor ikke ta en tur i land og ta pulsen på byen etter middag om bord?

Dag 8

Köln

Historie og Kölnerdomen på UNESCOs liste

☞ Frokost, lunsj, middag

I løpet av natten har skipet forlatt Koblenz. Vi legger til kai i sentrum av i **historiske Köln** om morgenen, og blir liggende her hele dagen. Dette er Tysklands fjerde største by og den mest folkerike byen langs Rhinen. Köln har **mer enn to tusen år gammel historie** og er sentrert rundt den vakre elven Rhinen, som deler byen i to.

På formiddagen kan du bli med på en byvandring (se utflukter) gjennom **det gamle sentrum, Altstadt, med vakre gamle hus og sjarmerende gater**. Her i den gamle bydelen ble nitti prosent av bygningsmassen ødelagt under andre verdenskrig, men mange av bygningene er omhyggelig gjenoppbygd, deriblant tolv romanske kirker. Vi fortsetter mot byens landemerke, **den gotiske Kölnerdomen som står på UNESCOs verdensarvliste**. Den berømte Kölnerdomen med de to 157 meter høye tårnene som du kan se fra omtrent alle steder du måtte befinne deg i byen, kom nærmest uskadd gjennom krigen. Byggingen startet i 1248, og det tok mer enn 600 år å fullføre denne imponerende bygningen, som først sto ferdig i 1880. Retur til skipet for lunsj.

Om ettermiddagen kan du utforske byen videre på egenhånd. Köln er parfymens fødeplass, her ble verdens første eau de cologne til. Cologne er da også det engelske og franske navnet til Köln. Hvorfor ikke ta med en flaske av de berømte dråpene hjem?

Nok en smakfull middag venter i skipets restaurant. Rundt midnatt seiler skipet videre på Rhinen.

Dag 9

Arnhem

Krigshistorie

☞ Frokost, lunsj, middag

Nyt en god frokost og en rolig formiddag om bord. Slapp av på soldekk med en god bok, eller finn deg et rolig hjørne i panoramasalongen.

Ved lunsjtider ankommer vi **den nederlandske byen Arnhem, en historisk by** med cirka 157 000 innbyggere. Byen ble etablert der veien mellom Nijmegen og Utrecht delte seg, og først da Rhinens løp ble endret av Arnhems innbyggere rundt år 1500 ble Arnhem liggende ved elvens bredder. Det ble bygget murer og tårn til forsvar for byen og på 1800-tallet ble områdene rundt Arnhem populære blant borgerskapet i landet. Arnhem ble i denne perioden kalt «**Østens Hage**» og da veksten stagnerte ble det anlagt parker for å tiltrekke seg turister.

Under andre verdenskrig fikk byen store ødeleggelser i Slaget om Arnhem i september 1944. Polske, britiske og amerikanske fallskjermsoffiserer ble droppet bak de tyske linjene med hensikt å sikre alliert kontroll over den viktige broen over Rhinen. Den britiske oberstløytnanten John Frost klarte å erobre broen, men den økende tyske motstanden stanset fremrykningen til den 2. britiske armé, som samtidig gikk til angrep fra sør, og britene måtte trekke seg tilbake. Dermed var slaget om Arnhem tapt. Tyskerne var redde for en gjentakelse, og etter slaget ble alle Arnhems innbyggere tvunget til å forlate byen. Da de etter krigen vendte tilbake var hele byen ødelagt og plyndret, og mange bygninger i den gamle bykjernen var lagt i grus. Etter krigen ble Arnhem gjenreist med mye flid og er nå et levende sentrum av aktiviteter og utbygging. Etter lunsj kan du bli med på en byvandring (se utflukter) i Arnhem.

Skipet blir liggende her til kvelden, så **er du interessert i krigshistorie kan vi anbefale en tur innom Arnhem Krigsmuseum.** Eller kanskje det frister mer med noen **smaksprøver på Arnhem Vinmuseum?**

Denne kvelden kan du glede deg til kapteinens middag og dans i salongen, mens skipet seiler videre på småelver og kanaler mot Amsterdam.

Dag 10

Amsterdam

Kanalbåttur og Floriade Expo

☞ Frokost, lunsj, middag

Denne sjarmerende hovedstaden har noe for enhver smak; blomstermarked, museer, kunstgallerier, spennende butikker, kafeer, vakker arkitektur og Anne Franks hus. Amsterdam blir med rette omtalt som en by full av nyanser og kontraster. Her møtes hav og land, og bohemen vandrer side om side med høykonservative besteborgere. Nederlands hovedstad er også landets største by og dens historie kan spores tilbake til 1200-tallet. Da den var et mindre fiskersamfunn ved elven Amstels bredder, som også ga navnet til byen.

Etter frokost kan du bli med på en **kanalbåttur** (se utflukter) på Amsterdams kanaler. En kanalbåttur er kanskje den beste måten å oppleve Amsterdam på. **Kanalene i gamlebyen står på UNESCOs verdensarvliste** og snor seg mellom byens bebyggelse og forbi de

mange husbåtene som er ankret opp langs bredden. Kanalbåten tar oss under broene og gjennom Amsterdams bykjerne hvor vi kommer tett på hverdagslivet langs kanalene.

Etter lunsj kan du slappe av på soldekk, eller utforske den sjarmerende kanalbyen videre på egenhånd.

Alternativt kan vi **tilby en sjelden opplevelse** (se utflukter). **Hvert 10. år arrangeres Floriade Expo** i Nederland, og i 2022 arrangeres den for syvende gang i Almere, en drøy halvtimes kjøretur fra Amsterdam. Voksende grønne byer er tema for utstillingen, et viktig fokus i en verden hvor 50% av jordens befolkning på 7 billioner bor i byer. Floriade Expo vil være som et levende laboratorium med inspirerende utstillinger, attraksjoner og blomster fra en rekke ulike byer og land. Vi anbefaler at du forhåndsbestiller denne utflukten for å sikre deg plass.

Skipet ligger til kai i Amsterdam over natten, så kanskje noen lar seg friste til en liten kveldstur i den **sjarmerende kanalbyen**?

Dag 11

Amsterdam - Oslo

Hjemreise

☕ Frokost

Vi sjekker ut av lugarene, spiser en bedre frokost og sier vi farvel til mannskapet. Transport til flyplassen i Amsterdam, som ligger kun en liten halvtimes kjøretur unna. Hjemreise til Norge med bagasjen fylt opp av opplevelser og gode minner.